

INERT GÁZOK ALKALMAZÁSA AZ ÉPÜLETVÉDELEMBEN ÉS IPARI KOCKÁZATOKNÁL

**Ramada Resort Aquaworld, Budapest
2014. június 4.**

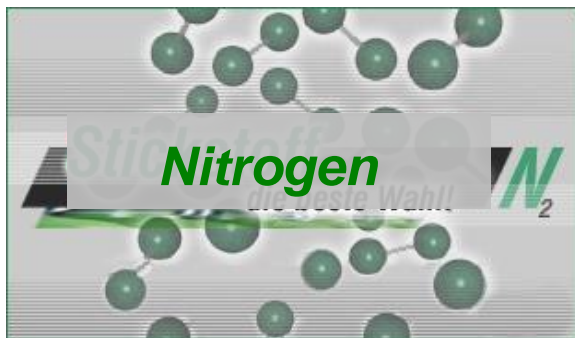
Bischoff Pál

PIRO-PLAN Kft

- 1989 – 25 év személyes tapasztalat
- 1994 - az első FM200 rendszer Magyarországon
- 1995 – Piro-Plan Kft.
- Tűzjelző, oltásvezérlő és beépített oltórendszerek
- Sprinkler, alacsonynyomású vízködoltó
- HFC-125, HFC-227ea, Novec1230
- IG rendszerek, CO2
- OxyReduct (folyamatos működésű inert rendszer)
- Palackok töltése, műszaki biztonsági felülvizsgálata
- 16 fő, Budapest iroda, Székesfehérvár telephely

Inert oltógázok fajtái

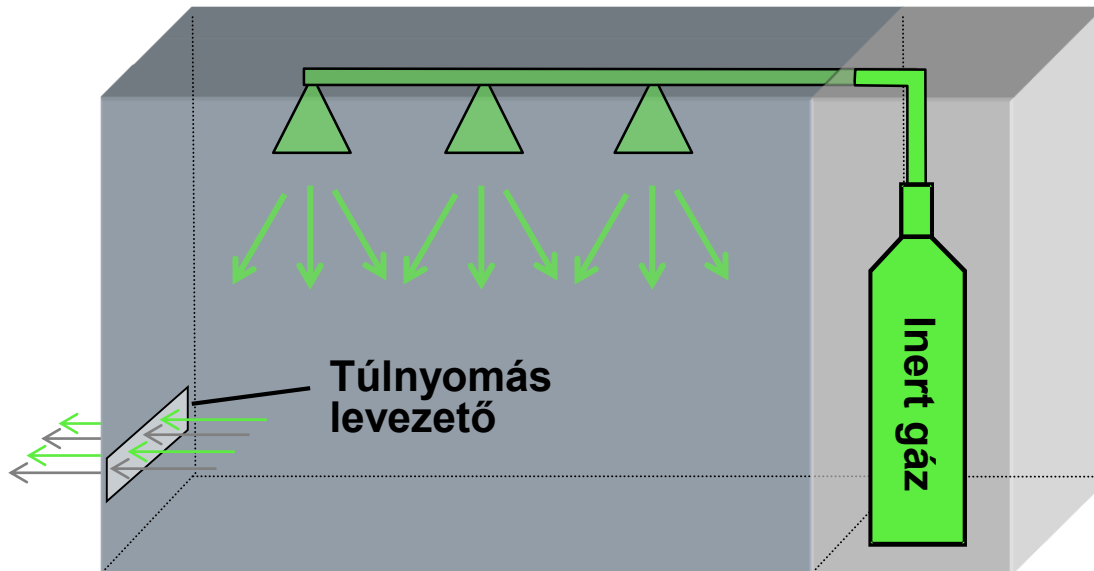
Inert gázok

Inert oltógázok fajtái

	N₂	Ar	CO₂
IG-100 (Nitrogén)	100 tf%		
IG-01 (Argon)		100 tf%	
CO₂ (Széndioxid)			100 tf%
IG-55	50 tf%	50 tf%	
IG-541	52 tf%	40 tf%	8 tf%

Elárasztás inert gázzal

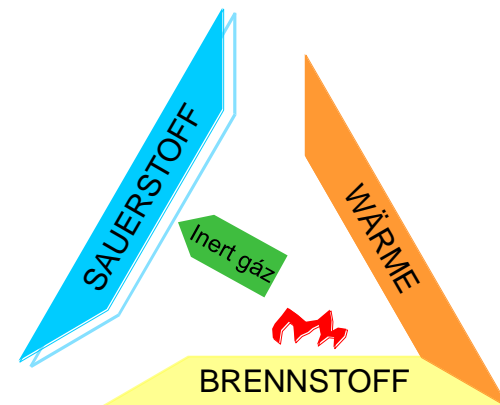

A betáplált oltógáz mennyisége megegyezik a kiáramló levegő-oltógáz keverék mennyiségével.

Inert gázok oltóhatása

- Az inert gáz védett térbe juttatása által az oxigén koncentrációja az égéshez szükséges szint alá esik.

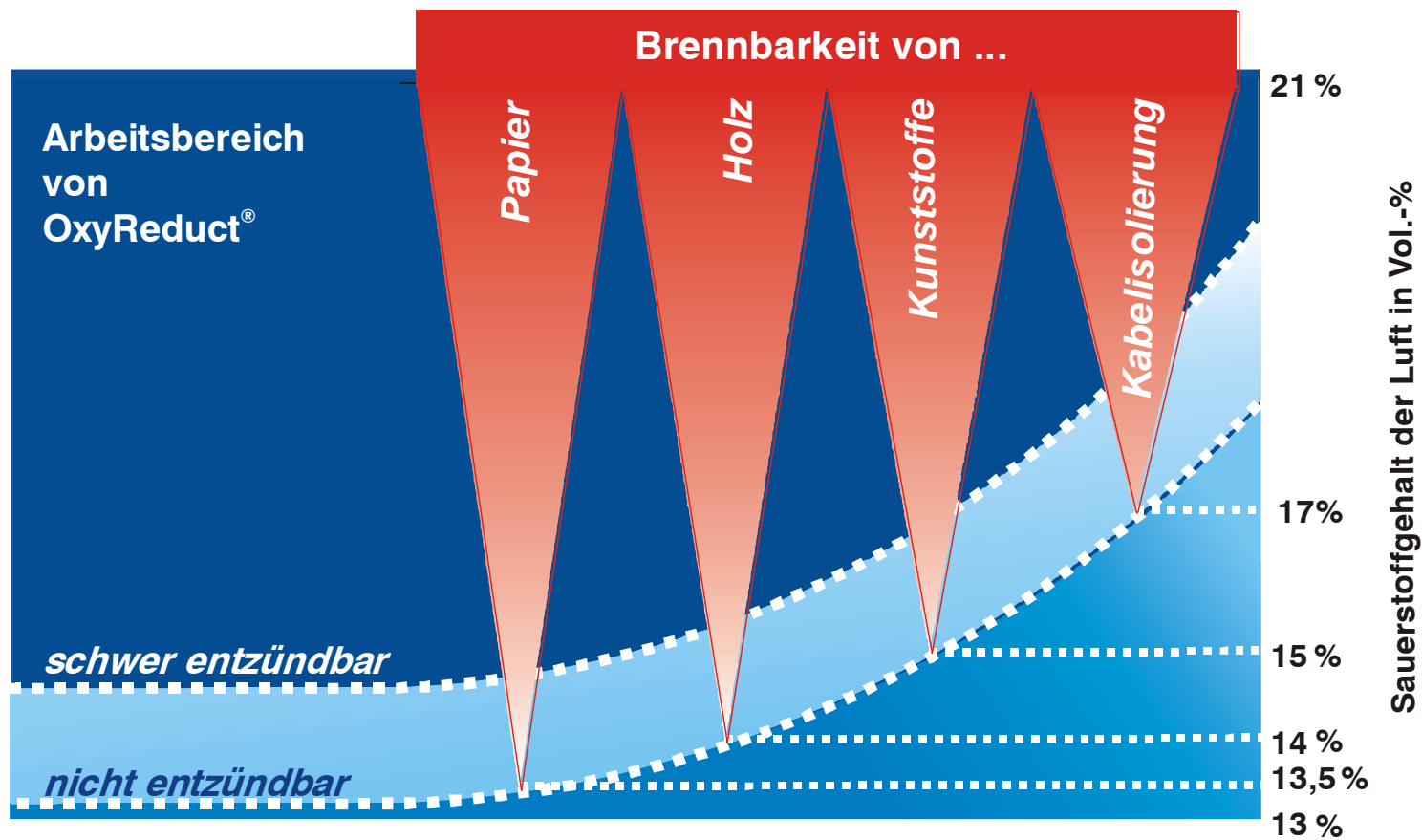
Az atmoszférikus légkör normál összetétele:

Nitrogén	78.09 %
Oxigén	20.95 %
Argon	0.93 %
Széndioxid	0.03 %

Az oltott légtér összetétele (Nitrogén oltás esetén):

Nitrogén	88.03 %
Oxigén	11.5%
Argon	0.45 %
Széndioxid	0.02 %

Gyulladási határok

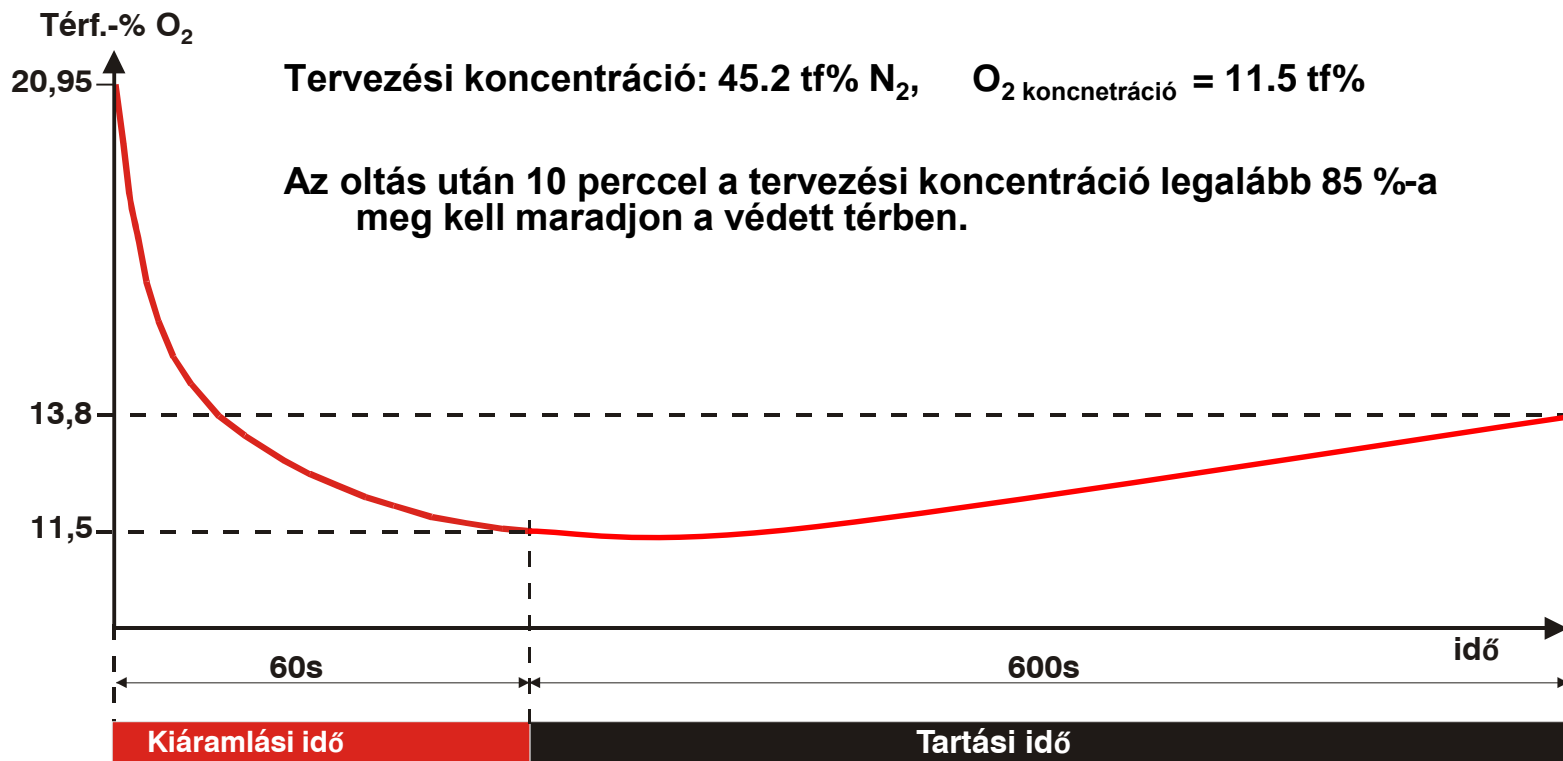

**Példa a gyulladási határra. A kísérlet 13 tf%
oxigénszintnél történik**

Az oxigénkoncentráció változása inert gázos oltásnál

$$C_o = 20.9 * (1 - C_e / 100)$$

C_o: oxigénkoncentráció oltás után (tf%)

C_e: tervezési koncentráció (tf%)

Tervezési koncentrációk

Oltógáz	Tervezési koncentráció	Szabvány
Argon (IG-01)	49.2 tf %.	MSZ EN 15004-7
Nitrogén (IG-100)	45.2 tf %	MSZ EN 15004-8
IG-55	45.2 tf %	MSZ EN 15004-9
IG-541	45.7 tf %	MSZ EN 15004-10
CO ₂	> 34 tf%	OTSZ 2. melléklet
HFC-227ea	8.5 tf %	MSZ EN 15004-5
Novec 1230	5.6 tf %	MSZ EN 15004-2

A fenti táblázat Higher Hazard Class A (HHA) kockázatú térre vonatkozik

Inert gázok jellemzői

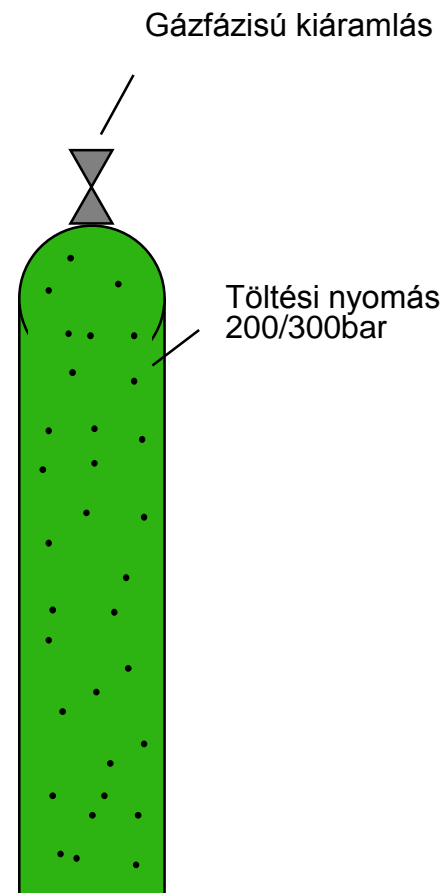
Argon(Ar) / Nitrogen(N₂)

- Tárolás gázfázisban történik
- Töltési nyomás 200 / 300 bar
- Nyomás csökkentés 60 bar-ra
- Nagyon jól keveredik

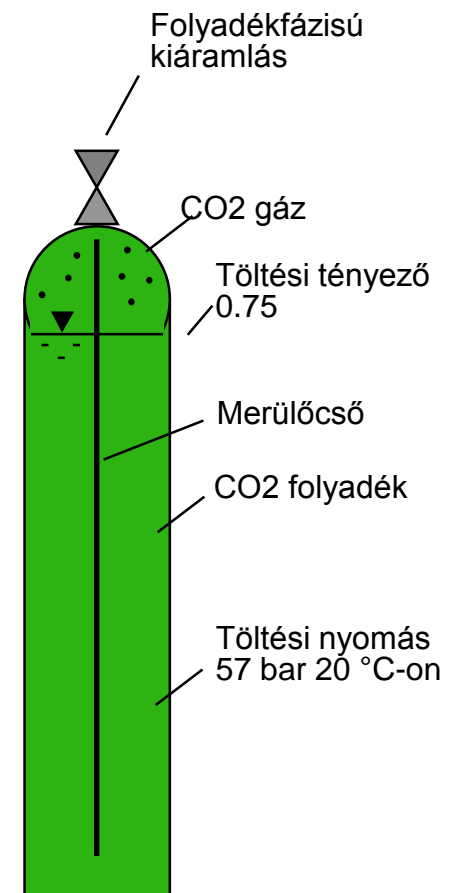
CO₂

- Nyomás alatti folyékony fázisban tárolva
- Fúvókákig kétfázisú áramlás
- Erős hűtőhatás a fázisváltás miatt
- Mérgező

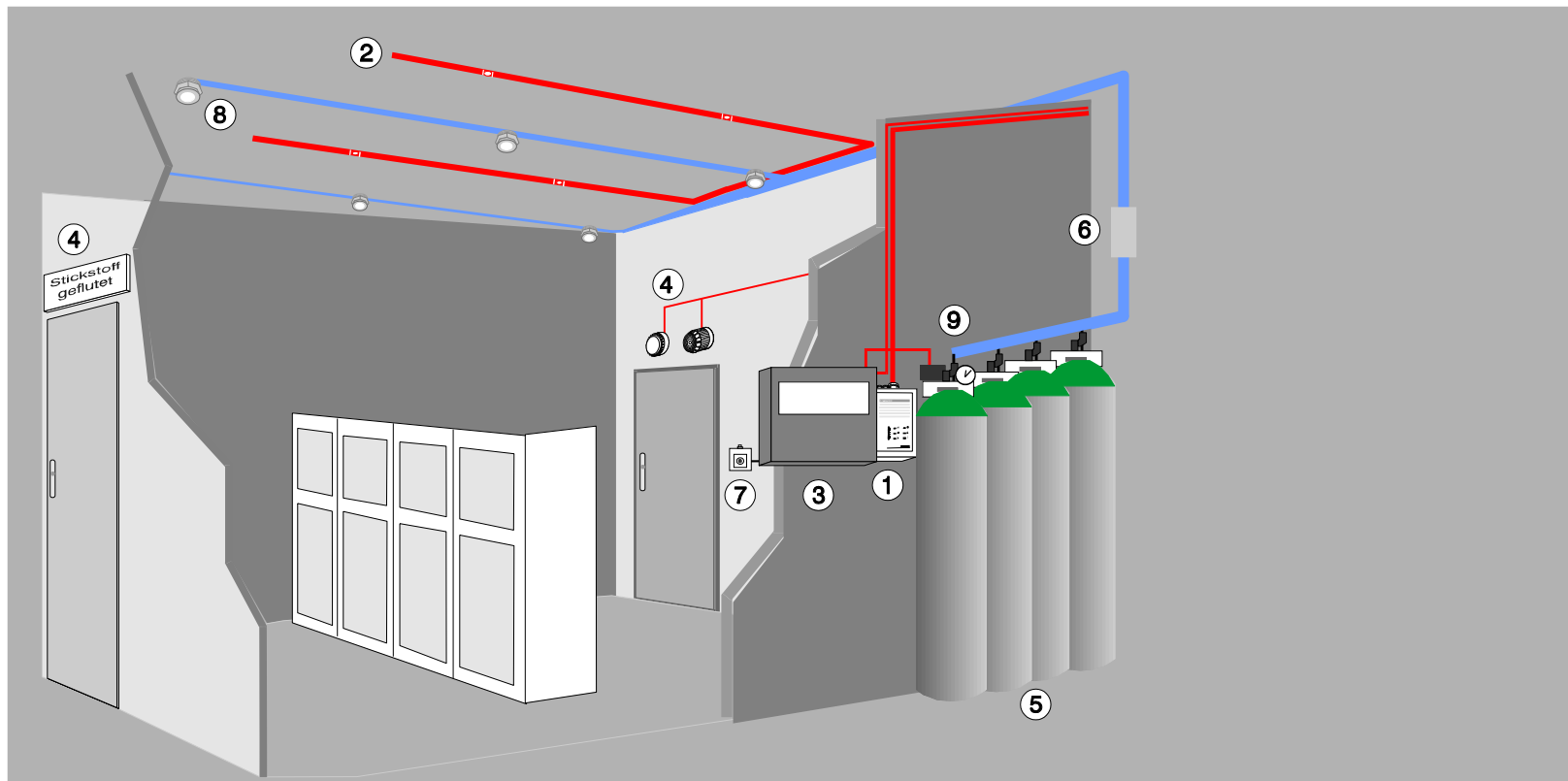
Ar/N₂

CO₂

Oltórendszer jellemző kialakítása

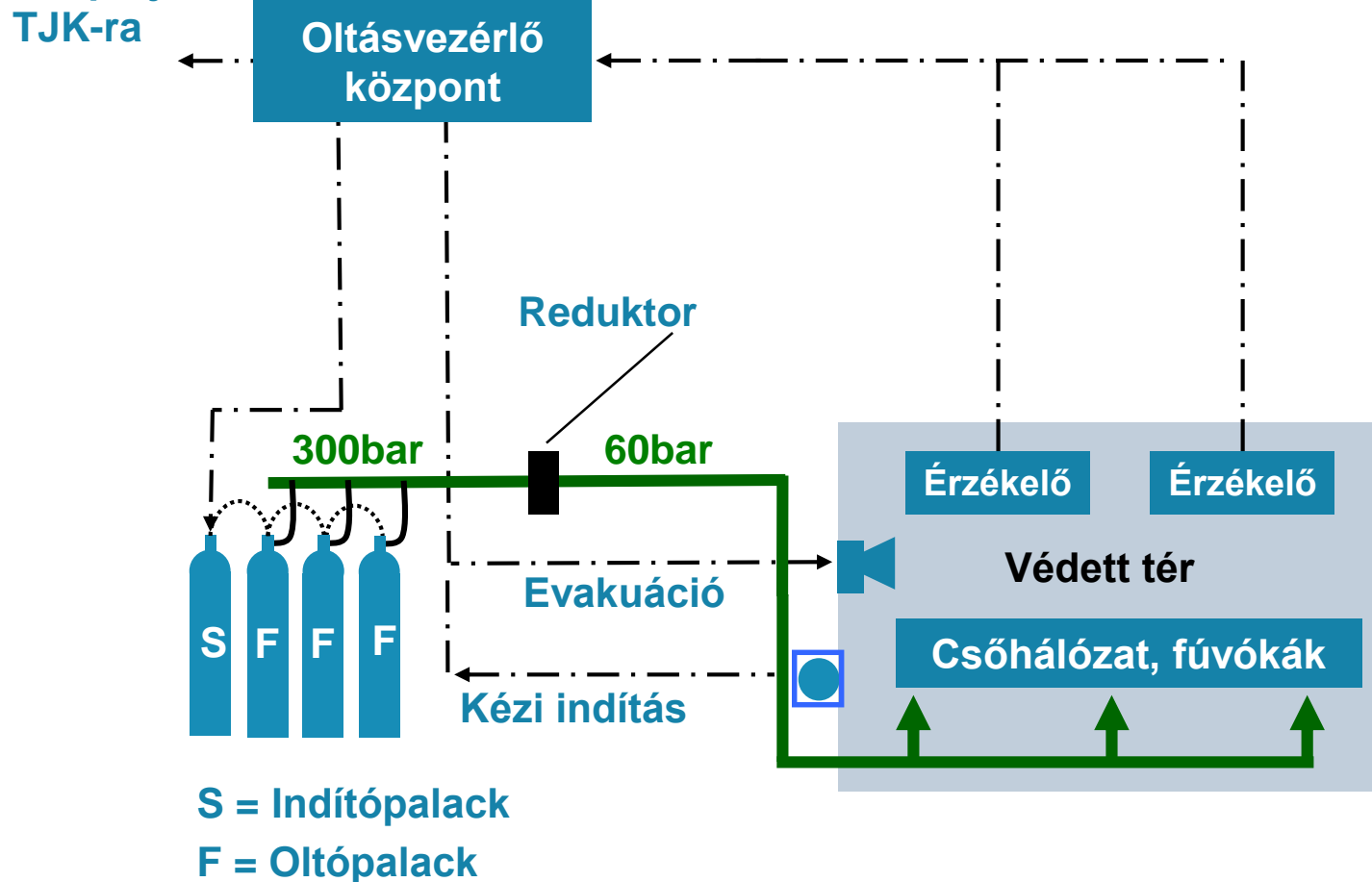
- 1 Aspirációs füstérzékelő
- 2 Csőhálózat
- 3 Oltásvezérlő központ

- 4 Figyelmeztető eszközök
- 5 Palack(telep)
- 6 Nyomás csökkentő

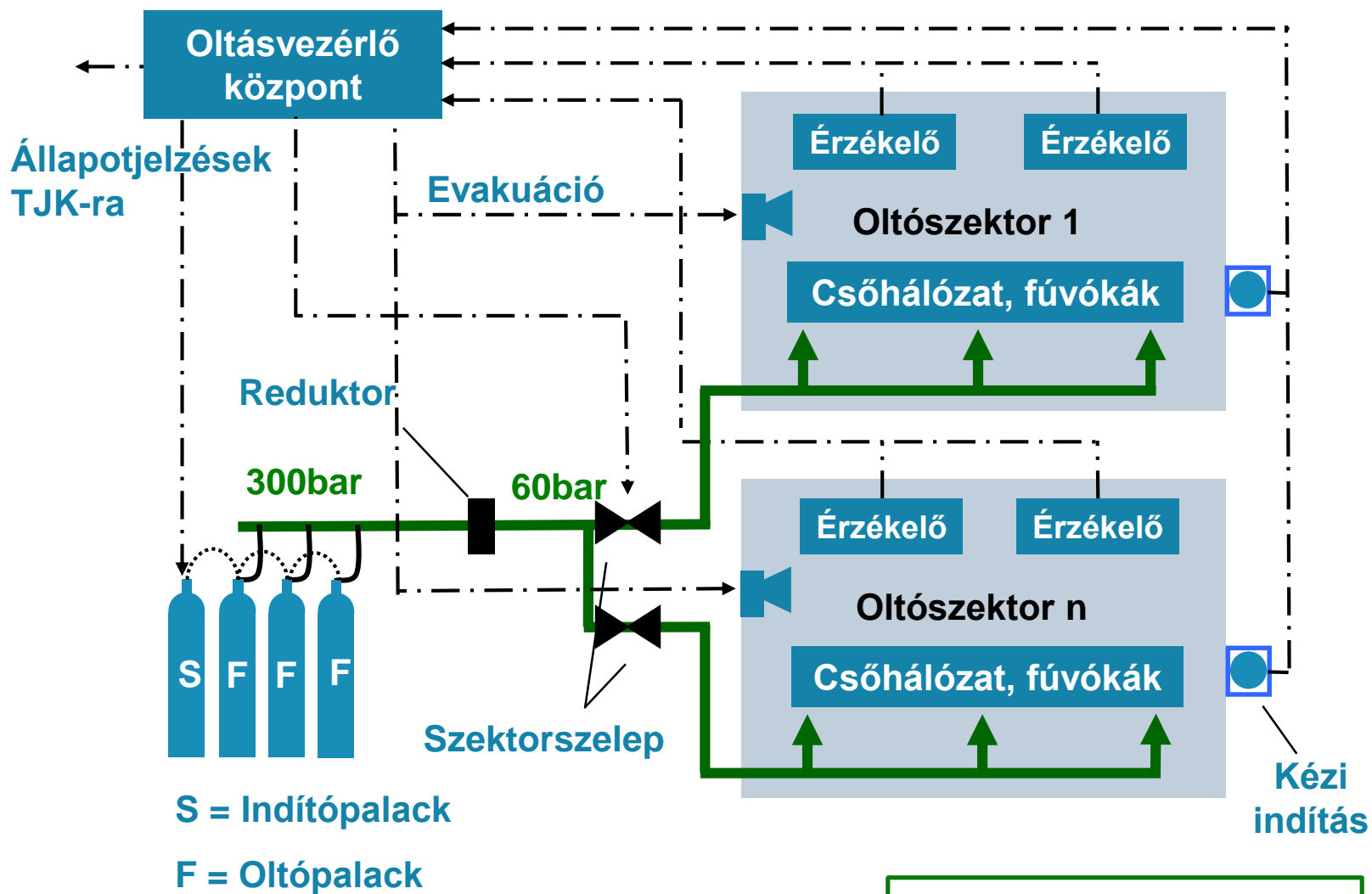
- 7 Kézi indító gomb
- 8 Fúvókák
- 9 Gázmennyiség felügyelet

Egyszektoros oltórendszer elvi kapcsolási rajza

Állapotjelzések
TJK-ra

Multiszektoros oltórendszer elvi kapcsolási rajza

Inert oltó rendszerek felhasználási előnyei

- **Bomlástermék mentes oltás**
- **Tér-, tárgy- és eszközvédelem vízkár nélkül**
- **A lehető leggyorsabb működés**
- **Villamosan nem vezető:**
  - **Nem jelent veszélyt az elektromos berendezéseket használó személyekre**
  - **Nincs hatással a villamos berendezésekre**

Nitrogén előnyei

- Relatív sűrűség 0,9722
- A gázfázisú oltógázok közül, a legjobb oltóhatással rendelkezik
- Homogéneen oszlik el a védett térben
- A koncentráció fennmaradási ideje viszonylag hosszú
- Nagy távolságot enged meg a palacktelep és a védett tér között
- Nem mérgező
- Kiszellőztetése egyszerű

Argon előnyei

- **Relatív sűrűség 1,38**
- **Ritka gáz, nem képez keveréket más anyagokkal**
- **A nagy relatív sűrűsége miatt jól alkalmazható például álpadló terek védelmére**
- **Nagy távolságot enged meg a palacktelep és a védett tér között**
- **Nem mérgező**
- **Kiszellőztetése egyszerű**

CO₂ előnyei

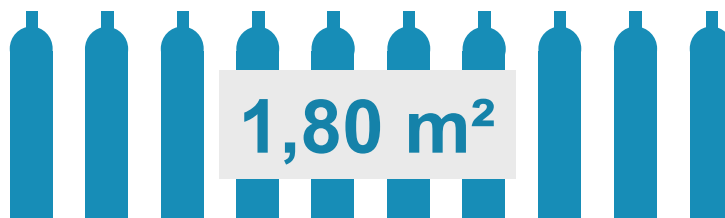
- Relatív sűrűség 1,529
- Az inert gázok közül a legjobb oltóhatással rendelkezik
- Az egyetlen inert gáz, amely tárgyvédelemben is alkalmazható
- Gazdaságos oltóanyag
- Fokozott személyvédelem!

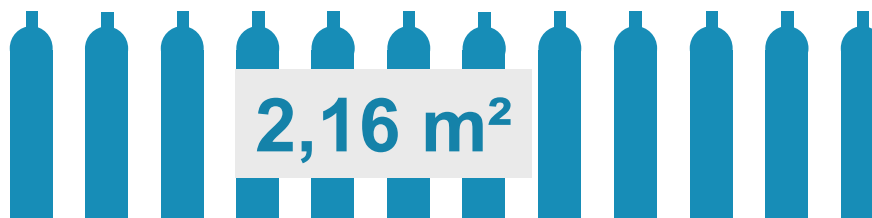
Oltórendszerek helyigénye

Ar / N₂

300 bar technológia

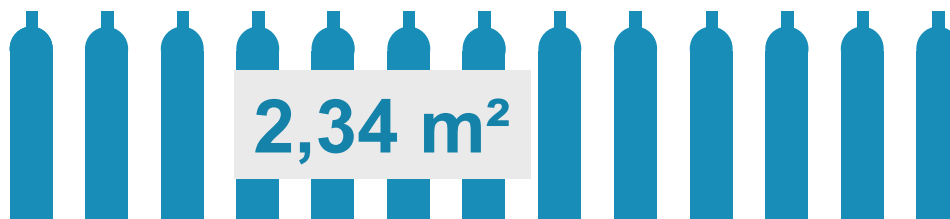

CO₂ technológia

Ar / N₂

200 bar technológia

A példa egy 450 m³-es adatközpontra vonatkozik

● **Gáztöbblet elvezetés**

- **Minden gázzal oltó rendszerhez túlnyomás levezető alkalmazása szükséges**
- **A határoló felületek anyagainak ellen kell állni az oltás közbeni túlnyomásnak**

Védett terekkel szemben támasztott követelmények

● **A védett tér tömítettsége**

- A védett térnek a lehetőségekhez képest a legjobb tömítettséget kell biztosítani, a minél hosszabb koncentráció megtartási idő érdekében, illetve hogy az esetleges füst ne juthasson át a szomszédos területekre.

Oltógázok egészségügyi határértékei

Oltógáz	NOAEL	LOAEL	Sűrűség 20 °C, 1 bar
Argon	42 tf%	52 tf%	1.662 kg/m ³
Nitrogén	42 tf%	52 tf%	1.165 kg/m ³
CO ₂	5 tf%	nincs adat	1.834 kg/m ³
HFC-227ea	9 % tf%	10.5 tf%	7.283 kg/m ³
Novec 1230	10 tf%	nincs adat	13.908 kg/m ³

NOAEL legmagasabb oltógáz koncentráció, amelynél nincs megfigyelt káros élettani hatás

LOAEL legalacsonyabb oltógáz koncentráció, amelynél megfigyeltek káros élettani hatást

CO₂>5 Tf%, vagy O₂<10 Tf% esetén személyi védőfelszerelés!

IG-100 (nitrogén) oltórendszer 300bar/140l

IG-100 (nitrogén) oltórendszer 300bar/140l szektorszelepek

CO₂ (széndioxid) oltórendszerek

Összefoglaló táblázat

450 m3		Kémiai oltógáz	IG gázok
Szükséges gázmennyiség	kg	225-375	315-506
Palackszám	db	2-4	8-16
Tárolt gáz fázisa		Folyadék	Gáz
Szabványos palacknyomás	bar	25 illetve 42	200 illetve 300
Oltási elv		hűtés	oxigénszint csökkentés
Fúvóka végnyomás	bar	min. 10	10-20 között
Csőhálózat		40 illetve 60	60 illetve 90
Kiáramlási idő	sec	10	60
Tartási idő	sec	600	600
Rel. sűrűség	kg/m3	5,8 - 11,6	0,97 1,38 1,57
Max. távolság a telep és fúvóka között	m	15	akár 100
Helyigény	m2	1	2-3
Bekerülési költség	rel	1	1
Újratöltési költség	rel	1	0,3
Túlnyomáslevezető	m2	0,27	0,45

Alkalmazási területek

EDP területek

- **Adatvédelem**
- **Biztonságos tűzvédelem, miközben a terület teljesen hozzáférhető**
- **Redundancia megoldható**

Alkalmazási területek

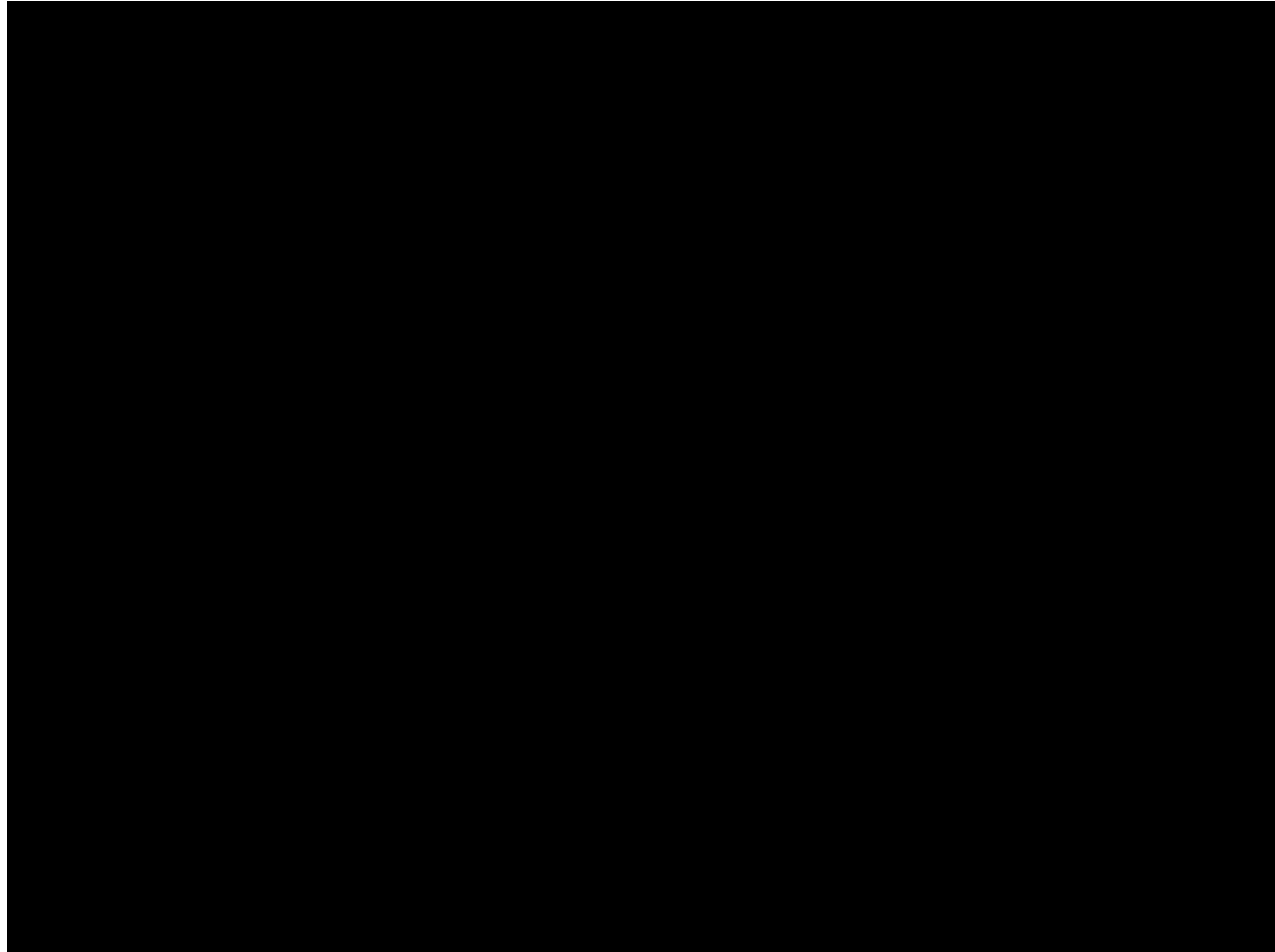
Levéltárak / könyvtárak / archívumok

- **Pótolhatatlan dokumentumok és műtárgyak védelme**
- **Tömbös papírtárolás – hosszú tartási idő**

CO2 tárgyvédelem

Köszönöm a figyelmet!

www.piroplan.hu